

Regeringens proposition

1976/77: 77

om kontrollen av plantskoleväxter;

beslutad den 24 februari 1977.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll:

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ANDERS DAHLGREN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att en obligatorisk kontroll av plantskoleväxter införs. Kontrollen föreslås gälla sundhet, sortäkthet och kvalitet.

Lantbruksstyrelsen föreslås sköta kontrollen. Den föreslås bli avgiftsfinansierad.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1975: 74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen

Härigenom föreskrives i fråga om lagen (1975: 74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen

dels att 1 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 3 och 4 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Regeringen får meddela föreskrifter för trädgårdsnäringen som är påkallade för att främja kvaliteten på trädgårdsprodukter eller för att möjliggöra kontroll av produkternas sundhet. Avgift får föreskrivas för sundhetskontrollen.

Regeringen får meddela föreskrifter för trädgårdsnäringen som är påkallade för att främja *eller möjliggöra kontroll av trädgårdsprodukters sundhet, sortäkteth eller kvalitet.* Avgift får föreskrivas för *sådan kontroll.*

Regeringen får överlåta åt förvaltningsmyndighet att meddela föreskrifter som avses i första stycket.

3 §

Om trädgårdsprodukt ej har den sundhet eller kvalitet som kräves, får myndighet som regeringen bestämmer förelägga produktens ägare eller innehavare att förstöra produkten, om det ej är uppenbart obilligt. I beslut om föreläggande kan myndigheten sätta ut vite.

4 §

För tillsyn och kontroll enligt denna lag äger myndighet som regeringen bestämmer tillträde till område, lokal eller annat utrymme. Myndigheten får där göra undersökning eller taga prov. Myndigheten har rätt att efter anfordran erhålla de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Det åligger polismyndighet att lämna den handräckning som behövs för tillsyn och kontroll enligt denna lag.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringsammanträde
1977-02-24

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Dahlgren

Proposition om kontrollen av plantskoleväxter

---

1 Inledning

År 1971 tillkallade chefen för jordbruksdepartementet särskilda sakkunniga¹ med uppdrag att utreda frågor rörande kontrollanstalterna på jordbrukets område (Jo 1971: 06). De sakkunniga antog benämningen utredningen om kontrollanstalterna på jordbrukets område. Kungl. Maj:t överlämnade den 10 december 1971 till utredningen två skrivelser med förslag till utvidgning av den obligatoriska kontrollen av plantskoleväxter. Utredningen har den 9 mars 1976 avgett delbetänkandet (Ds Jo 1976: 4) Kontrollen av plantskoleväxter.

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av statskontoret, riksrevisionsverket (RRV), lantbruksstyrelsen, styrelsen för jordbrukets högskolor och statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), statens plantskolenämnd, konsumentverket, 1974 års trädgårdsnäringsutredning (Jo 1974: 09), Kooperativa förbundet (KF), Sveriges grossistförbund, Svenska kommunförbundet samt Trädgårdsnäringsens riksförbund.

2 Nuvarande förhållanden

År 1945 infördes en frivillig kontroll av plantskoleväxter, vilken avsåg sundhet, sortäkthet och kvalitet. År 1966 ändrades kontrollen till att bli obligatorisk i fråga om sundhet för vissa plantskoleväxter (prop. 1966: 1 bil. 11, JoU 1966: 1, rskr 1966: 9). Sedan dess gäller följande.

¹ Generaldirektören Ingvar Widén, ordförande, generaldirektören Bo S. Hedström, rektorn Lennart Hjelm, riksdagsledamoten Filip Johansson, direktören Göran Kuylenstjerna och f. d. riksdagsledamoten Erik Mossberger.

Enligt kungörelsen (1966: 339) om obligatorisk sundhetskontroll av vissa plantskolealster (ändrad senast 1975: 1000) får innehavare av plantskola eller återförsäljare av plantskoleväxter inte saluhålla eller sälja fruktträd, fruktträdsgrundstammar, vinbärsbuskar eller hallonbuskar utan att sundheten hos varan kontrollerats och godkänts enligt föreskrifter av lantbruksstyrelsen. I kungörelsen (1966: 340) om kvalitetsbenämning på plantskolealster (ändrad 1975: 78) stadgas att dessa ej får saluhållas eller säljas under benämning som anger eller antyder att varan är av särskilt god beskaffenhet, utan att varan i fråga om sundhet, sortäktighet och kvalitet godkänts enligt lantbruksstyrelsens föreskrifter. Kontrollen omfattar sortäktighet och kvalitet för de tidigare nämnda växterna med obligatorisk sundhetskontroll, samt sundhet, sortäktighet och kvalitet för krusbär, björnbär, nötbuskar, jordgubbar och vedartade prydnadsväxter. Med stöd av kungörelsen (1950: 84) med vissa bestämmelser angående införsel av fruktträd och bärbuskar (ändrad senast 1975: 996) har vidare lantbruksstyrelsen utfärdat bestämmelser som innebär att statens plantskolenämnd skall kontrollera att de villkor uppfylls som styrelsen uppställer vid beviljandet av införseltillstånd för nämnda växter. Dessa villkor rör sortäktighet och kvalitet samt i viss mån sundhet utöver vad som generellt gäller enligt förordningen (1975: 994) om införsel av växter m. m.

De till den frivilliga kontrollen anslutna plantskolorna och återförsäljarna har rätt att på kontrollerat material sätta det s. k. plantskolemärket. Det får användas på såväl vara som dragits upp inom landet, som importerad vara, om fordringarna uppfyllts. Importerad vara skall dock förses med beteckningen "Import". Föreskrifterna medger dock undantag därvid. Praxis är f. n. att "Import" sätts ut på de importerade växter som faller under obligatorisk sundhetskontroll medan plantskolenämnden medger undantag för övriga växtslag. Det bör framhållas att importmärkningen emellertid ej omfattar allt importerat material av de obligatoriskt sundhetskontrollerade växterna utan endast det som dessutom är med i den frivilliga sortäktighets- och kvalitetskontrollen.

Sundhetskontrollen är sålunda obligatorisk för fruktträd, fruktträdsgrundstammar, vinbärsbuskar och hallonbuskar samt frivillig för övriga vedartade växter samt jordgubbar. Syftet är att åstadkomma ett utplanteringsmaterial av dessa växtslag som är fritt från skadedjur och sjukdomar. I plantskolorna och vid andra försäljningsställen kontrolleras under vegetationsperioden att de berörda växtslagen ej är angripna av vissa sjukdomar. Statens plantskolenämnd ger anvisningar om bekämpningen av skadegörare i plantskola. Den kontinuerliga kontrollen medför att angrepp upptäcks på ett tidigt stadium. Fortsatt spridning kan då hindras. Särskild uppmärksamhet ägnas åt moderplantor och annat förökningsmaterial. Plantskolenämndens tjänstemän har möjlighet att föreskriva bekämpningsåtgärder. Förekommer svårartade skadegö-

rare som ej kan bekämpas, t. ex. virus och bakteriesjukdomar, åläggs plantskolorna att oskadliggöra de angripna växterna.

Beträffande de importerade plantskoleväxterna får man lita till exportlandets kontroll vilken kan vara av varierande beskaffenhet. Importerat salufärdigt material stickprovsinspekteras vid införseltillfället samt vid deltagande i frivillig kontroll också vid återförsäljningsstället. Importerat material som planteras för försäljning under en senare försäljningsperiod omfattas dock av kontrollen. Vid importkontrollen kan vissa sjukdomar och skadedjursangrepp inte upptäckas. Dit hör flertalet virussjukdomar samt vissa bakterie- och svampsjukdomar, nematoder och kvalster.

Sortäktthetskontrollen är som tidigare nämnts frivillig. Syftet är att tillförsäkra köparna av plantskoleväxter ett sortäkta växtmaterial. Den skall förhindra att de till kontrollen anslutna plantskolorna uppförökar olämpliga sorter samt plantmaterial under felaktig sortbeteckning. Även återförsäljare av importerat material kan delta i kontrollen. Sortäkttheten kontrolleras då vid lager eller försäljningsställen. Kontrollen i plantskolorna äger rum samtidigt med sundhets- och kvalitetskontrollen. Några särskilda föreskrifter om hur kontrollen skall utföras finns inte. Bestämmelserna för kvalitetskontrollen berör dock i vissa fall även sortäktthet.

Kvalitetskontrollen är också frivillig. Syftet är att tillförsäkra köparna av plantskoleväxter ett fullgott planteringsmaterial, dvs. att tillse att de till kontrollen anslutna plantskolorna och återförsäljarna endast saluför växter av tillfredsställande uppdragning och sortering, dvs. växter som har goda möjligheter att etablera sig och växa vidare på sin slutgiltiga plats. Kvaliteten ses i detta sammanhang främst som en sorteringsfråga när vegetationssäsongen är slut och växterna skall försäljas. Kontrollen innebär också en tillsyn av växternas skötsel i plantskolorna. I plantskolorna kontrolleras att odlingen sker på ett sådant sätt att det färdiga materialet kan uppfylla de fordringar som ställs. Dessa kan avse bl. a. rotsystem, underlag vid ympning eller okulering, stamhöjd och ålder.

Statens plantskolenämnd handhar kontrollen av sundhet, sortäktthet och kvalitet hos plantskoleväxter samt bedriver upplysningsverksamhet i anslutning därtill. Vidare mottar nämnden och överlämnar med eget yttrande till lantbruksstyrelsen ansökningar om införseltillstånd enligt kungörelsen med vissa bestämmelser angående införsel av fruktträd och bärbuskar.

Plantskolenämnden består av högst tio ledamöter. Ordförande och övriga ledamöter utses av lantbruksstyrelsen. Nämnden står under lantbruksstyrelsens överinseende.

Plantskolenämnden har två anställda, en plantskoleinspektör och en assistent. Tidvis finns också extra personal. Det är främst tjänstemän från lantbruksstyrelsens växtinspektionsenhet som tillfälligt tjänstgör

hos nämnden. Lantbruksstyrelsen svarar också på nämndens uppdrag för kvalitetskontroll av importerat material. Detta arbete utförs av styrelsen utan ersättning. Plantskolenämnden har sina lokaler i Åkarp.

Inom landet har nämnden kontakt och samverkar med främst lantbruksstyrelsen, lantbrukshögskolan och tullverket. Internationellt samverkar nämnden med kontrollorganen på plantskoleområdet.

Totalt finns i landet ca 175 producerande plantskolor av nämnvärd betydelse. Av dessa kontrolleras ca 160 plantskolor. 100 företag är med i såväl den obligatoriska som den frivilliga kontrollen. Av utplanterade grundstammar för fruktträd har nära 90 % planterats i plantskolor som deltar i den frivilliga kontrollen. Motsvarande andel för rosor är 65 %.

Verksamheten finansieras till övervägande delen av kontrollavgifter från plantskolorna. Av staten för budgetåret 1975/76 som omsluter ca 175 000 kr. är 39 000 kr., dvs. 22 %, statsbidrag. Det utgår som bidrag till kostnader för administration av den obligatoriska sundhetskontrollen samt till kostnader för upplysning om kontrollverksamheten. Staten fastställs av lantbruksstyrelsen.

Kontrollavgifterna för den obligatoriska sundhetskontrollen utgår med en fast avgift som varierar med odlingsarealen av de växter som är underkastade obligatorisk kontroll. Kontrollavgifter för den frivilliga kontrollen består av dels en fast del på 100 eller 200 kr. beroende på kontrollens omfattning, dels en rörlig del som varierar med försäljningen. Den sistnämnda delen fungerar så att plantskolenämnden förmedlar kontrolletiketter till plantskolorna. På antalet beställda etiketter debiterar nämnden en kontrollavgift som f. n. är 35 kr. per 1 000 etiketter utom vad gäller jordgubbar där taxan är 50 kr.

År 1972 fanns 716 plantskoleföretag med en sammanlagd areal för plantskoleväxter på 1 109 ha. Av företagen hade 77 % högst 1,0 ha. Deras areal motsvarade 14 % av den totala. Landets 8 största plantskolor utgjorde bara 1 % av antalet företag men förfogade över 27 % av arealen. 83 % av arealen fanns i Götaland, därav mer än hälften i Skåne. Det mest odlade växtslaget var prydnadsbuskar, som upptog 25 % av totala arealen. Därefter följde barrväxter med 14 % samt rosor och fruktträd med ca 10 % vardera.

Värdet av den inhemska produktionen kan f. n. uppskattas till 75 milj. kr. Av trädgårdsnäringsens totala omsättning utgör värdet av plantskoleproduktionen ca 10 %.

Antalet anställda inom plantskolesektorn varierar med årstiden. Under försäljnings- och odlingsperioderna sker det mer än en fördubbling av arbetskraften. Med extrapersonalen omräknad till helårsanställda var totala antalet anställda år 1972 ca 1 400, av vilka hälften kunde betraktas som yrkeskunniga. Handeln med plantskoleväxter har ökat kraftigt det senaste decenniet, vilket bl. a. framgår av att importen nu är åtta gånger så stor som i slutet av 1950-talet. Värdet av den kan f. n. be-

räknas till 75 milj. kr. Av exportländerna intar Holland, Danmark och Västtyskland en helt dominerande ställning med över 90 % av den samlade exporten av plantskoleväxter till Sverige. Plantskolorna svarade år 1972 för 66 % av importen, medan återstoden fördelades mellan affärskedjor 7 %, kommuner 5 % och övriga importörer 22 %. Försäljningens fördelning på olika köpargrupper var samma år 59 % till villaägare m. fl., 19 % till andra plantskolor och återförsäljare, 9 % till kommuner och 13 % till anläggningsföretag.

Den totala omsättningen baserad på konsumentpris kan f. n. uppskattas till 225 milj. kr.

3 Utredningen

Enligt utredningen är sundhetskontrollen liksom annan växtskyddsinspektion välmotiverad från både enskild och samhällelig synpunkt. Kontrollen förhindrar spridning av skadegörare och medverkar därmed till bättre ekonomiskt resultat för i första hand yrkesodlarna. Kontrollen är också genom sin preventiva natur mycket miljövänlig på grund av att användningen av kemiska bekämpningsmedel minskas. Vissa växter som f. n. är undantagna från kontroll angrips av samma skadegörare som de obligatoriskt kontrollerade. Okontrollerat material kan därför lätt överföra skadegörare till de sundhetskontrollerade växterna vid samplantering i trädgårdar och odlingar. Vidare omfattas vissa från ekonomisk synpunkt betydelsefulla växtslag främst jordgubbar inte av den obligatoriska kontrollen. Utredningen föreslår därför att sundhetskontrollen i princip skall omfatta alla vedartade plantskoleväxter samt jordgubbar. I övrigt bör nuvarande mål gälla även i framtiden. Föreskrifter om vilka växter kontrollen skall omfatta föreslås kunna utfärdas av lantbruksstyrelsen i stället för av regeringen. Föreskrifter om kontrollens genomförande bör utfärdas av lantbruksstyrelsen. Kontrollen föreslås även omfatta produktion och försäljning av virusfria plantskoleväxter. Utredningen framhåller att alla möjligheter till samordning med annan växtskyddskontroll bör tas till vara.

Vad gäller sortäktets- och kvalitetskontrollen redovisar utredningen inledningsvis vissa allmänna synpunkter.

Utredningen indelar konsumenterna i två grupper med olika behov av konsumentskydd i fråga om sortäktethet och kvalitet. Den ena gruppen, som svarar för något mer än en tredjedel av konsumtionen av plantskoleväxter, består av yrkesodlare, parkförvaltningar m. m. som har stor sakkunskap och som oftast genom avtal eller på annat sätt försäkras sig om sortäktade och kvalitetsmässigt fullgoda varor. Sådana leveransavtal grundar sig ofta på gällande kvalitetsbestämmelser. Den andra gruppen är övriga konsumenter som vanligen har bristande kunskaper

och för vilka lång tid kan förflyta mellan inköpstillfällena. Den sistnämnda gruppen har störst behov av konsumentskydd i fråga om sortäktighet och kvalitet och det är främst denna grupps intressen som enligt utredningen behöver tas till vara i detta sammanhang.

Plantskolekollen växte fram under det andra världskriget då trädgårdsodlingen stimulerades av försörjningsskäl. Förhållandena i producent-, distributions- och konsumentleden var då väsentligt olika dem som f. n. gäller. Distributionen skedde i form av direktförsäljning från plantskolorna, torghandel och kringföringshandel. Distributionen har därefter kraftigt förändrats. Importen har mångdubblats och dominerar f. n. helt på prydnadsväxtsidan. Försäljning sker också i ökad utsträckning i handelsträdgårdar, blomsterbutiker, s. k. gardencenters med självbetjäning och i varuhus. En mängd nya återförsäljare har också tillkommit, av vilka flertalet saknar yrkesutbildning. Förändringen i distributionsledet har ändrat förutsättningarna för kvalitetskontrollen såsom den en gång utformades och sedan har fortlevt.

Enligt uppgift från plantskolenämnden införs och saluförs undermåliga varor i ökande omfattning för direktförsäljning. F. n. kan plantskoleväxter som importerats för direktförsäljning ingå i den frivilliga sortäkthets- och kvalitetskontrollen. Sortäktheten är vanligen mycket svår att kontrollera under annan tid än vegetationsperioden. Kontrollen av att dessa växter är sortäkta och uppfyller gällande kvalitetsbestämmelser är emellertid i praktiken till övervägande del delegerad till importören. Sannolikt ligger kommersiella skäl bakom denna utformning av kontrollen, eftersom de flesta plantskolorna säljer såväl egna som importerade produkter. Konsumenten vet inte heller vilket material som är importerat eftersom generell dispens lämnas för importmärkning med undantag av det som är obligatoriskt sundhetskontrollerat. Utredningen finner det otillfredsställande att sortäktheten kontrolleras på nämnda sätt. Kvaliteten, som i huvudsak är en sorteringsfråga, kan däremot lättare bestämmas av importören.

En för konsumenten likaledes väsentlig fråga i sammanhanget är varans behandling i distributionsledet. Vid direktförsäljning i plantskolor är problemet vanligen litet. Däremot varierar varornas behandling från producent till konsument vid andra distributionsformer. I vissa fall kan det hända att distributionen sker under förhållanden, som om de inte leder till att plantorna dör, väsentligt nedsätter livskraften och kvaliteten. Sortäkthets- och kvalitetskontrollen som den f. n. utförs blir i sådana fall av underordnat intresse.

Mot bakgrund av nämnda förhållanden, frivilligsystemet och bristande resurser konstaterar utredningen att målet för verksamheten, nämligen att tillförsäkra köparna av plantskoleväxter ett fullgott planteringsmaterial, f. n. inte uppfylls.

Utredningen anser att målet för kontrollen bör vara att konsumenten

terna skall erbjudas ett sortäkta och kvalitetsmässigt gott material. För att uppnå detta behöver kontrollen effektiviseras och ökade resurser tillföras. Samhällets insatser för att stödja konsumenterna av plantskoleväxter kan göras på olika sätt. I fråga om åtgärder direkt inriktade på plantskoleväxterna redovisar utredningen två olika vägar. Den ena är att staten genom särskilda organ aktivt engagerar sig i kontrollen. Den andra är att kontrollen i huvudsak utförs av handeln i enlighet med av statliga organ utfärdade bestämmelser och rekommendationer.

Utredningen har övervägt två alternativ till utformning av kontrollen. Det ena innebär att en obligatorisk kontroll införs av vedartade plantskoleväxter samt jordgubbar. Mot detta har ställts ett alternativ där den nuvarande frivilliga kontrollen slopas och ersätts av rekommendationer om kvalitet m. m.

Utredningen har funnit att det första alternativet ger ett mycket gott konsumentskydd. Vidare får producenter och saluhållare ett fint stöd i sin verksamhet genom att specialister kontrollerar och ger råd för produktionen. Eftersom sundhetskontrollen är densamma i båda alternativen och det är möjligt att utföra sortäktets- och kvalitetskontroll samtidigt med den, kan sistnämnda kontroller för den inhemska produktionsdel erhållas till en marginell kostnad.

Det andra alternativet medför ett mindre behov av resurser än det första. Jämfört med det första alternativet erhålls emellertid en lägre grad av konsumentskydd eftersom åtgärder inte kan vidtas mot producenter och försäljare som inte följer rekommendationerna.

Utredningen förordar det första alternativet med hänsyn till dess större effektivitet från konsumentskyddssynpunkt. Förslaget innebär bl. a. att uppgiftsskyldighet skall föreligga om sort och kvalitet i samtliga handelsled. Kontrollen skall samordnas med sundhetskontrollen. Den bör i första hand ske vid införseltillfället och i plantskolorna. En icke obetydlig kontroll måste emellertid även ske i detaljistledet eftersom införselkontrollen är förenad med vissa problem. I den utsträckning det är möjligt bör även växternas behandling i distributionsledet innefattas i kontrollen. Utredningen redovisar vissa praktiska svårigheter som kan väntas i samband med att det nya systemet införs. Utredningen bedömer därför att viss tid erfordras för genomförandet. Enligt utredningen bör lantbruksstyrelsen bestämma hur kontrollen efter hand skall byggas ut. Härvid bör de ekonomiskt mest betydelsefulla växtslagen prioriteras.

Utredningen framhåller att enkelhet bör eftersträvas vid utformningen av kontrollen. Som exempel nämner utredningen att endast två kvalitetsklasser bör finnas, nämligen Prima och Sekunda. För klass Sekunda bör inga minimikrav finnas, utan allt material som inte uppfyller kraven för klass Prima bör räknas dit. Det är nämligen enligt utredningens mening inte befogat att straffbelägga försäljning av dåligt material, förutsatt att uppgift lämnats om rätt klasstillhörighet. Dessutom skulle en sådan

ordning kräva betydande administrativa resurser. En förutsättning är emellertid att klassbeteckningen är sådan att konsumenterna i grova drag får klart för sig kvaliteten. Med hänsyn till kontrollens utformning anser utredningen något behov inte föreligga av särskild märkning av importerade växter med ordet "Import".

I fråga om organisationen av kontrollen framhåller utredningen att kontrollen av plantskoleväxter är närbesläktad med den kontrollverksamhet som utförs av lantbruksstyrelsens växtinspektionsenhet. Styrelsen utfärdar också tillämpningsbestämmelserna för sundhetskontrollen. Vidare utför styrelsen kvalitets- och sortäktthetskontroll vid införsel av fruktträd och bärbuskar.

Om nuvarande organisation bibehålls innebär det att alla bestämmelser för kontrollen utfärdas av lantbruksstyrelsen medan själva kontrollarbetet i huvudsak utförs av en administrativt fristående myndighet, bestående av två eller tre tjänstemän. Viss del av kontrollarbetet kommer att utföras av tjänstemän på lantbruksstyrelsens växtinspektionsenhet som lånas ut till plantskolenämnden under vissa tider.

Alternativet är att kontrollen helt omhänderhas av lantbruksstyrelsen. Verksamheten inordnas i växtodlingsavdelningens enhet för växtinspektion. Härigenom uppnås enligt utredningen en effektivare kontroll genom att personalen vid inspektionsenheten kan disponeras också för kontrollen av plantskoleväxter. Det remissförfarande i olika frågor som blir nödvändigt om nuvarande organisation bibehålls undviks vidare.

Eftersom det sistnämnda alternativet medför ett effektivare resursutnyttjande förordar utredningen den organisationen. Lantbruksstyrelsen bör således svara för kontrollen av plantskoleväxter.

Principiella eller andra större frågor rörande sortäktthets- och kvalitetskontrollen av plantskoleväxter bör enligt utredningen behandlas i lantbruksstyrelsens trädgårdsnämnd. I denna nämnd finns företrädare för plantskolenäringen. Vid styrelsen finns också en rådgivande grupp för växtskyddsfrågor. Frågor rörande sundhetskontrollen föreslås behandlas i denna grupp. Härutöver står det alltid styrelsen fritt att då speciella frågor uppkommer tillsätta arbetsgrupper med företrädare för olika intressen.

Utredningen beräknar behovet av personal för verksamheten till två handläggare och fem övrig personal, varav fyra assistenter för inspektion. Lönekostnaderna beräknas vid 1976 års lönenivå till ca 550 000 kr. Omkostnaderna uppskattas till 150 000 kr. De sammanlagda kostnaderna uppgår således till 700 000 kr. eller mindre än 0,5 % av försäljningsvärdet. Utredningen anser att kontrollen skall finansieras med avgifter. En särskild taxa föreslås bära utarbetas av lantbruksstyrelsen i samråd med riksrevisionsverket. Avgiften för den inhemska produktionen bör knytas till arealen av de växtslag som omfattas av kontroll. För importerade växter föreslås avgiften utgå efter vikt.

Det är enligt utredningens mening mycket väsentligt att allmänheten hålls informerad om kontrollen av plantskoleväxter. Det är också motiverat att samhället i viss utsträckning stöder insatser som främjar allmänna konsumentintressen. Utredningen anser därför att ett statligt bidrag bör utgå till kontrollen. Det nuvarande stödet på ca 40 000 kr. är enligt utredningens uppfattning lämplig storlek.

Med hänsyn till säsongvariationen i kontrollarbetet bör nya bestämmelser träda i kraft och omorganisationen genomföras den 1 januari 1978. Förslagen innebär att lagen (1975: 74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen behöver ändras.

4 Remissyttrandena

Samtliga remissinstanser tillstyrker utredningens förslag till utvidgning av den obligatoriska sundhetskontrollen. *Lantbruksstyrelsen* förutsätter att utvidgningen får ske successivt och att det uppdras åt kontrollmyndigheten att närmare reglera detta.

Alla remissinstanser utom Sveriges grossistförbund tillstyrker utredningens förslag att göra nuvarande frivilliga sortäktets- och kvalitetskontroll av vedartade plantskoleväxter samt jordgubbar obligatorisk.

Lantbruksstyrelsen anser att den nu föreslagna obligatoriska kontrollen av kvalitet och sortäktethet i plantskolor och vid import skapar förutsättningar för att växtmaterialet har en tillfredsställande kvalitet då det anländer till detaljisterna. Genom kontroll av återförsäljarnas sätt att hantera varan anser styrelsen att konsumenten bör kunna tillförsäkras ett fullgott växtmaterial. *Statens plantskolenämnd* finner endast det av utredningen förordade alternativet ge ett fullgott konsumentskydd. Nämnden pekar också på det stora värde kontrollen har som stöd åt producenter och saluhållare i deras verksamhet.

Konsumentverket delar utredningens uppfattning att sortäktets- och kvalitetskontrollen av plantskoleväxter f. n. inte är tillfredsställande från konsumentsynpunkt. Plantskolemärkets existens och innebörd är t. ex. knappast känd för konsumenterna. Många konsumenter har ej heller kunskaper inom området utan måste i stor utsträckning förlita sig på de uppgifter om växterna som erhålls på försäljningsstället.

Styrelsen för jordbrukets högskolor och SVA delar utredningens uppfattning att kontrollen av plantskoleväxter hittills varit otillräcklig och att en utbyggnad av denna kontroll är välmotiverad. Särskilt gäller detta mot bakgrund av att såväl den inhemska produktionen som importen av dessa växter ökat. Det sammanlagda värdet i konsumentledet av plantskoleväxter är nu betydande. Härtill kommer att anläggnings- och sköt-

selkostnaderna för grönområden ökat avsevärt under senare år. *Svenska kommunförbundet* framhåller att berörda kommunala förvaltningar med hänsyn till begränsade personalresurser i många fall inte kan kontrollera levererade växter i önskvärd omfattning under vår och höst på grund av den stora arbetsbelastning som då normalt råder. Plantskoleväxternas användning inom den kommunala sektorn representerar ett inte oväsentligt värde ur såväl estetisk som ekonomisk synpunkt. En utökad och förbättrad kontroll beträffande sortäktighet och kvalitet är därför motiverad från kommunal synpunkt.

Trädgårdsnärings riksförbund instämmer i vad utredningen anför i fråga om mål och medel för det statliga engagemanget i kontrollen. Trots att utredningens förslag drabbar branschen hårdare genom högre kostnad anser förbundet att det till skillnad från ett system med frivillig varudeklaration ger ett bättre konsumentskydd och en möjlighet att direkt ingripa mot sådan handel som strider mot kravet på sundhet, kvalitet och sortäktighet i handeln med plantskoleväxter.

Sveriges grossistförbund anser att skäl i och för sig kan föreligga att överväga en obligatorisk kontroll. Förslaget innebär emellertid en mycket väsentlig utbyggnad av kontrollen med krav på en större kontrollapparat och allvarliga risker för förseningar vid gränsen förutom en betydande belastning också i senare distributionsled. Utredningen har enligt förbundets uppfattning väl knapphändigt berört de problem, som kan uppstå vid införseltillfället. Vidare har utredningen knappast påvisat att förhållandena beträffande sortäktighet och kvalitet skulle vara sådana att för berörda parter mer besvärande åtgärder förefaller nödvändiga. Några mer väsentliga klagomål från gruppen "övriga konsumenter" är inte kända och redovisas ej heller av utredningen. Förbundet är inte övertygat om att de betydande kostnader och praktiska svårigheter, som en kontroll enligt utredningens förslag skulle medföra, verkligen står i proportion till vad situationen rimligen kan anses kräva. Förbundet förordar därför att i första hand en ordning med rekommendationer praktiskt prövas och att längre gående åtgärder för kontroll av sortäktighet och kvalitet tills vidare får anstå.

Flera remissinstanser kritiserar i vissa avseenden utredningens förslag till utformning av kontrollen. Enligt *lantbruksstyrelsens* uppfattning bör ett minimikrav för allt salufört plantskolematerial vara att varan skall ha en rimlig möjlighet att överleva och utvecklas efter planteringen. Styrelsen är vidare tväcksam till att skyldighet skall föreligga att som Sekunda beteckna en vara om den i visst avseende ej fyller kvalitetskraven för prima sortering, eftersom en köpare normalt därmed förknippar en genomgående undermålig kvalitet. Styrelsen föreslår därför klasserna Prima resp. Oklassificerad. Samma synpunkter anför *1974 års trädgårdsnäringsutredning*. *Lantbruksstyrelsen* påtalar vidare behovet av sanktioner mot försäljare som bryter mot märkningsbestämmelserna

eller hanterat saluhållen vara så att den ej vid försäljningstillfället motsvarar av kontrollmyndigheten meddelade föreskrifter. Styrelsen anser att det bör övervägas om inte allmänheten skall informeras genom konsumentverkets försorg i de fall då försäljare trots information och anvisningar i samband med kontrollbesöken underlåter att följa föreskrifterna.

Plantskolenämnden anför i fråga om klassificeringen att vissa minimikrav måste finnas. I annat fall skulle kontrollen sanktionera utbudande och försäljning av undermålig vara och bli den icke-seriösa handeln till stor hjälp. Nämnden anför vidare att vid försäljning av plantskolealster är internationellt vedertaget två kvalitetsklasser, Kvalitet A och Kvalitet B, vilka beteckningar man inte bör frångå. Kvalitet A utgör normen för en vanlig god handelsvara av samtliga vedartade växter. Kvalitet B har bl. a. mindre grenantal och förekommer endast för växtslagen fruktträd och rosor.

Enligt *styrelsens för jordbrukets högskolor och SVA* uppfattning bör kontrollmyndigheten ges i uppdrag att utarbeta klassificeringssystem som är anpassade till olika slags växter och som således i viss mån kan tillåtas variera mellan olika växtslag. Det är ett nödvändigt krav att vissa minimifordringar ställs på allt växtmaterial som förekommer i handeln. I synnerhet gäller detta om konsumentskyddet är en övergripande målsättning för verksamheten. Klassificeringsbeteckningen Sekunda bör därför inte användas.

Trädgårdsnäringsens riksförbund är starkt kritiskt till utredningens förslag om kvalitetskontrollens utformning. Förbundet ser i ett sådant förslag ett hot mot den sanering av handeln som obligatoriet öppnar möjlighet till. Genom att okritiskt tillåta allt växtmaterial av hur låg kvalitet som helst att få tillträde till marknaden, bibehåller man det i dag starkaste incitamentet för bedrägeri gentemot konsumenten. Hur effektiv kontrollen än kan göras kommer denna situation alltid att utnyttjas av den icke-seriösa handeln för att saluföra växter av lägre kvalitet som högsta kvalitet. Förbundet yrkar därför att endast en handelskvalitet eller handelsklass medges för plantskoleväxter och att minimikraven för denna sätts ungefär där gränsen i dag går för första kvalitet enligt statliga och av plantskolebranschen vedertagna bestämmelser. Växter som ej uppfyller fordringarna för handelskvalitet skall omskolas, förstöras eller om det är fråga om import för direkt försäljning avvisas.

KF och Svenska kommunförbundet förespråkar att importerade plantskoleväxter märks med ordet "Import". Kommunförbundet anför som skäl att växternas geografiska ursprung är av stor betydelse för det framtida etableringsresultatet.

Lantbruksstyrelsen, styrelsen för jordbrukets högskolor och SVA samt *1974 års trädgårdsnäringsutredning* tar upp problemen med sorttäkthetskontrollen i växternas vilstadium. De föreslår att kontrollmyndigheten

ges i uppdrag att i samarbete med exportländernas kontrollorgan utveckla ett system för kontroll och märkning i exportlandet.

Trädgårdsnäringens riksförbund anser att det bör ligga inom ramen för kontrollen att fastställa vilka grundläggande villkor i fråga om produktions- och försäljningsplatsens utformning som måste vara uppfyllda vid nyetablering.

Styrelsen för jordbrukets högskolor och SVA, konsumentenverket och KF understryker vikten av att informationen kring växterna och deras behandling ökas.

Remissinstanserna tillstyrker utredningens förslag till organisation av kontrollen.

Flera remissinstanser tar upp frågan om hur plantskolenämndens rådgivande funktion skall organiseras i framtiden. *Statskontoret* föreslår en närmare utredning av vid styrelsen befintliga organs möjligheter att överta funktionen. *Plantskolenämnden* föreslår att en samarbetsnämnd inrättas med representanter för olika konsumentorganisationer, plantskolenäringen och försöksverksamheten på trädgårdsområdet. *Sveriges grossistförbund* anser att företrädare för importhandeln bör vara med. *Trädgårdsnäringens riksförbund* föreslår att ett branschråd inrättas i anslutning till lantbruksstyrelsens trädgårdsnämnd.

Flertalet remissinstanser bl. a. *statskontoret* och *lantbruksstyrelsen* har inga erinringar mot utredningens beräkning av personal och kostnader för verksamheten.

Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar utan erinran förslaget att finansieringen av verksamheten i huvudsak skall ske genom avgifter. I fråga om storleken på statsbidraget för information kring verksamheten råder dock delade meningar. *RRV* menar att informationen är en så integrerad del av kontrollen att kostnaderna härför torde vara svåra att urskilja. Verket anser därför att hela verksamheten bör avgiftsfinansieras. *Styrelsen för jordbrukets högskolor och SVA, stats plantskolenämnd* och *Trädgårdsnäringens riksförbund* anser att statsbidraget bör höjas väsentligt. Som motiv härför anförs att samhällsinformation till konsumenterna normalt finansieras med statsmedel. *Trädgårdsnäringens riksförbund* föreslår att bidraget skall utgöra 20 % av den beräknade totala årliga kostnaden för kontrollen.

Vad gäller utformningen av taxan för kontrollen är *KF* tveksamt till utredningens förslag att avgiften för importerade växter bör utgå efter vikt. I kvalitetsbevarande syfte används fuktbevarande substans i förpackningarna. Om avgiften utgår efter vikt kan befaras att denna substans nedbringas till ett minimum, vilket får negativ effekt på kvaliteten. *KF* anser därför att för importerade växter avgiften bör baseras på stycketal eller på importvärdet.

5 Föredraganden

Detaljhandeln med plantskoleväxter omsätter f. n. uppskattningsvis 225 milj. kr. om året. Den har ökat kraftigt det senaste decenniet. Värdet av importen beräknas nu uppgå till 75 milj. kr. Det är åtta gånger mer än i slutet av 1950-talet. I Sverige finns f. n. ca 175 producerande plantskolor av nämnvärd betydelse. Värdet av deras produktion är också ca 75 milj. kr. Av plantskolearealen år 1972 utgjorde 25 % blomsterbuskar, 15 % barrväxter samt ca 10 % för vardera rosor och fruktträd.

Plantskoleföretagen svarade år 1972 för 66 % av importen, medan återstoden fördelades mellan affärskedjor 7 %, kommuner 5 % och övriga importörer 22 %. Försäljningens fördelning på olika köpargrupper var samma år 59 % till villaägare m. fl., 19 % till andra plantskolor och återförsäljare, 9 % till kommuner och 13 % till anläggningsföretag.

Vid mitten av 1940-talet infördes en frivillig kontroll av plantskoleväxter. Denna avsåg sundhet, sortäktighet och kvalitet. År 1966 ändrades kontrollen och omfattar nu dels obligatorisk kontroll av sundheten hos fruktträd, vinbär och hallon, dels frivillig kontroll av sortäktighet och kvalitet för dessa växtslag samt av sundhet, sortäktighet och kvalitet för krusbär, björnbär, nötbuskar, jordgubbar och vedartade prydnadsväxter. De till den frivilliga kontrollen anslutna plantskolorna och återförsäljarna har rätt att på kontrollerat material sätta det s. k. plantskolemärket.

Enligt lagen (1975: 74) med bemyndigande att meddela föreskrifter för trädgårdsnäringen får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som är påkallade för att möjliggöra kontroll av trädgårdsprodukters sundhet.

Syftet med sundhetskontrollen är att åstadkomma ett utplanteringsmaterial som är fritt från skadedjur och sjukdomar. I plantskolorna och vid andra försäljningsställen kontrolleras under vegetationsperioden att de berörda växtslagen inte är angripna av vissa sjukdomar. Förekommer svårartade skadegörare som inte kan bekämpas, t. ex. virus och bakteriesjukdomar, åläggs plantskolorna att oskadliggöra de angripna växterna. Importerat salufärdigt material stickprovsinspekteras vid införseltillfället samt vid deltagande i frivillig kontroll också vid återförsäljningsstället.

Sortäktighetskontrollen skall förhindra att de till kontrollen anslutna plantskolorna uppförökar dels olämpliga sorter, dels plantmaterial under felaktig sortbeteckning. Kontrollen äger rum samtidigt med sundhets- och kvalitetskontrollen.

Kvalitetskontrollen syftar till att tillförsäkra köparna av plantskoleväxter ett fullgott planteringsmaterial, dvs. att tillse att de till kontrollen anslutna plantskolorna och återförsäljarna saluför endast växter av tillfredsställande uppdragning och sortering. De fordringar som skall upp-

fyllas avser bl. a. rotsystem, underlag vid ympning eller okulering, stamhöjd och ålder.

Kontrollen handhas av statens plantskolenämnd som även bedriver upplysningsverksamhet. Nämnden, som står under lantbruksstyrelsens överinseende, har två anställda och tidvis extra personal. Nämnden har sina lokaler i Åkarp. Verksamheten finansieras till övervägande del med avgifter.

År 1971 tillkallades sakkunniga för att utreda frågor rörande kontrollanstalterna på jordbrukets område. Kungl. Maj:t överlämnade samma år två skrivelser med förslag till utvidgning av den obligatoriska kontrollen av plantskoleväxter. De sakkunniga har i betänkandet (Ds Jo 1976: 4) Kontrollen av plantskoleväxter lagt fram förslag om förbättrad kontroll av plantskoleväxter. Förslaget berör inte skogsplantor.

Enligt utredningen förhindrar sundhetskontrollen spridning av skadegörare och medverkar därmed till bättre ekonomiskt resultat för i första hand yrkesodlarna. Vidare minskar användningen av kemiska bekämpningsmedel eftersom växter som inte är friska inte kommer ut på allmänna marknaden. Undantagna från kontroll är emellertid vissa växter som angrips av samma skadegörare som de som kontrolleras. Skadegörare kan därför lätt överföras till de sundhetskontrollerade växterna vid samplantering i trädgårdar och odlingar. Vidare omfattas vissa från ekonomisk synpunkt betydelsefulla växtslag, främst jordgubbar, inte av den obligatoriska kontrollen. Utredningen föreslår mot denna bakgrund att sundhetskontrollen i princip skall omfatta alla vedartade plantskoleväxter samt jordgubbar. Samtliga remissinstanser tillstyrker förslaget.

Enligt min mening framstår sundhetskontrollen som mycket välmotiverad från både enskild och samhällelig synpunkt. Jag tillstyrker därför utredningens förslag. Föreskrifter om kontrollens omfattning och utformning bör som utredningen har föreslagit utfärdas av lantbruksstyrelsen. Det ankommer på regeringen att besluta i denna fråga.

Inför sina överväganden rörande sortäktets- och kvalitetskontrollen konstaterar utredningen att mer än två tredjedelar av konsumtionen av plantskoleväxter faller på köpare som vanligen har bristande kunskaper om växterna och för vilka lång tid kan förflyta mellan olika inköpstillfällen. Utredningen anser att det främst är denna grups intressen som behöver tas till vara i detta sammanhang. Utredningen framhåller vidare att distributionen har förändrats väsentligt sedan plantskolekontrollen tillkom. Importen har mångdubblats och försäljning äger i ökad utsträckning rum i handelsträdgårdar, s. k. gardencenters med självbetjäning och i varuhus. Förutsättningarna för kvalitetskontrollen har därför ändrats. Utredningen anser vidare att sortäkteten inte kontrolleras på ett tillfredsställande sätt. Utredningen tar även upp växternas behandling i distributionsledet och anför att distributionen i vissa fall sker under förhållanden, som om de inte leder till att plantorna dör, väsentligt

nedsätter livskraften och kvaliteten. Mot bakgrund av nämnda förhållanden samt med hänsyn till frivilligheten i kontrollen och de bristande resurser som föreligger konstaterar utredningen att målet för plantskolekontrollen, nämligen att tillförsäkra köparna av plantskoleväxter ett fullgott planteringsmaterial, f. n. inte uppfylls. Utredningen anser att målet för kontrollen av plantskoleväxter bör vara att konsumenterna skall erbjudas ett sortäktat och kvalitetsmässigt gott material. För att uppnå detta behöver kontrollen effektiviseras och ökade resurser tillföras. Utredningen som även prövat ett annat alternativ, föreslår att obligatorisk kontroll införs av sortäktethet och kvalitet hos vedartade plantskoleväxter samt hos jordgubbar. Förslaget innebär bl. a. att uppgiftsskyldighet i fråga om sort och kvalitet skall föreligga i samtliga handelsled. Kontrollen skall i första hand ske vid införseltillfället och i plantskolorna men även i detaljistledet. I den utsträckning det är möjligt föreslås även att växternas behandling i distributionsledet innefattas i kontrollen. Som exempel på den enkelhet som enligt utredningen bör eftersträvas nämns att två kvalitetsklasser bör finnas, nämligen Prima och Sekunda. För klass Sekunda föreslås inga minimikrav.

Samtliga remissinstanser utom Sveriges grossistförbund tillstyrker utredningens förslag att göra sortäktethets- och kvalitetskontrollen av vedartade plantskoleväxter och jordgubbar obligatorisk. Flera remissinstanser kritiserar i vissa avseenden förslaget till utformning av kontrollen. Bl. a. lantbruksstyrelsen, plantskolenämnden, styrelsen för jordbrukets högskolor och SVA samt Trädgårdsnäringens riksförbund anser att vissa minimikrav måste ställas på växternas kvalitet.

För egen del anser jag i likhet med utredningen och remissinstanserna att konsumenterna av plantskoleväxter bör erbjudas ett sortäktat och kvalitetsmässigt gott material. För att nå dit behövs enligt min mening en obligatorisk kontroll av att växterna har dessa egenskaper. Jag tillstyrker därför utredningens och flertalet remissinstansers förslag att en obligatorisk kontroll införs av sortäktethet och kvalitet hos vedartade plantskoleväxter samt jordgubbar. Förutsättningar skapas härigenom för ett mycket gott konsumentskydd på området. Kontrollen blir även ett stöd för producenter och försäljare av dessa växter genom att specialister kontrollerar och ger råd för produktionen och distributionen.

Den utvidgning av kontrollen av plantskoleväxter som jag har förordat innebär att lagen (1975: 74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen behöver utvidgas till att omfatta föreskrifter som är påkallade för att främja eller möjliggöra kontroll av trädgårdsprodukters sundhet, sortäktethet eller kvalitet. Avgift bör få föreskrivas för sådan kontroll. I lagen bör även införas bestämmelser rörande tillsyn och kontroll. Regeringen bör få överlåta åt förvaltningsmyndighet att meddela föreskrifter om kontrollen. För riksdagens kännedom vill jag emellertid meddela att jag anser att utredningens för-

slag till hur kontrollen bör utformas och byggas ut i huvudsak kan godtas. Med hänsyn till konsumenternas intressen ansluter jag mig dock till den av några remissinstanser framförda åsikten att vissa minimikrav bör ställas på växternas kvalitet.

Utredningen framhåller att kontrollen av plantskoleväxter är närbesläktad och redan nu i viss utsträckning samordnad med den verksamhet som bedrivs av växtinspektionsenheten vid lantbruksstyrelsen. Utredningen föreslår att kontrollen helt skall skötas av lantbruksstyrelsen. Liksom remissinstanserna tillstyrker jag detta förslag. Jag tillstyrker vidare utredningens förslag att nya bestämmelser bör träda i kraft och omorganisationen genomföras den 1 januari 1978. Det innebär att statens plantskolenämnd bör upphöra vid denna tidpunkt. Det ankommer på regeringen att besluta även i dessa frågor.

Enligt utredningen bör principiella eller andra större frågor rörande sortäktets- och kvalitetskontrollen behandlas i lantbruksstyrelsens trädgårdsnämnd. Frågor rörande sundhetskontrollen föreslås bli behandlade i styrelsens rådgivande grupp för växtskyddsfrågor. Vissa remissinstanser tar upp denna fråga. Statens plantskolenämnd föreslår att en samarbetsnämnd inrättas med representanter för olika intressenter. Trädgårdsnäringens riksförbund föreslår att ett branschråd inrättas i anslutning till lantbruksstyrelsens trädgårdsnämnd. För egen del anser jag det inte nödvändigt med ett särskilt samrådsorgan för dessa frågor vid lantbruksstyrelsen. Som också utredningen har framhållit står det alltid styrelsen fritt att tillsätta arbetsgrupper med företrädare för olika intressen när speciella frågor uppkommer, exempelvis i samband med införandet av kontrollen.

Utredningen beräknar att medel för sju tjänster behövs för verksamheten. Sammanlagda kostnader inkl. omkostnader uppskattas till 700 000 kr. vid 1976 års lönenivå vilket är mindre än 0,5 % av försäljningsvärdet. Utredningen anser att kontrollen skall finansieras med avgifter. Det bidrag på 40 000 kr. som f. n. utgår av statsmedel för upplysning till konsumenterna om kontrollen föreslås även fortsättningsvis bära lämnas. Flertalet remissinstanser, bl. a. statskontoret och lantbruksstyrelsen, har inga erinringar mot utredningens beräkningar av personal och kostnader. Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar utan erinran förslaget till finansiering. Trädgårdsnäringens riksförbund föreslår att bidraget skall utgöra 20 % av den beräknade totala årliga kostnaden för kontrollen. För budgetåret 1977/78 beräknar jag medelsbehovet för kontrollen till sammanlagt 400 000 kr., vilket belopp bör ställas till lantbruksstyrelsens förfogande genom överskridande av tionde huvudtitelns förslagsanslag Lantbruksstyrelsen. Det ankommer på lantbruksstyrelsen att i mån av behov begära medel för information om kontrollen.

Enligt min mening bör kontrollen helt finansieras med avgifter. Det

bör ankomma på lantbruksstyrelsen att efter samråd med riksrevisionsverket fastställa taxa för verksamheten.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

dels antaga inom jordbruksdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1975: 74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen,

dels godkänna de riktlinjer i fråga om kontrollen av plantskoleväxter som jag har förordat i det föregående.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

